

Sygn. akt II Ca 268/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 marca 2015 roku w Szczecinie

sprawy z powództwa M. P. i K. P.

przeciwko F. F. (1) i J. F.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powodów od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17 listopada 2014r., sygn. akt III C 823/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powodów M. P. i K. P. na rzecz pozwanych F. F. (1) i J. F. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oddalił powództwo M. P. i K. P. (punkt I.) oraz zasądził od powodów na rzecz pozwanych J. F. i F. (F.) S.-F. kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt II.).

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżając go w całości. Strona skarżąca orzeczeniu temu zarzuciła:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 675 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, iż to na powodach spoczywa ciężar dowodu w zakresie wykazania, że stwierdzone w przedmiocie najmu usterki nie są następstwem prawidłowego używania przedmiotu najmu, podczas gdy to pozwani powinni udowodnić, że zużycie przedmiotu najmu było następstwem prawidłowego używania;

2. naruszenie przepisu prawa procesowego:

a. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez: błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodu z zeznań pozwanej J. F. - prowadzącą do uznania, że w przedmiocie najmu nie powstały usterki w wyniku nieprawidłowego używania przedmiotu najmu przez pozwanych, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy bowiem prowadziło do uznania, że powodowie nie wykazali istnienia roszczenia co do zasady; błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę dowodu z dokumentu - protokołu zdawczo odbiorczego (k. 28) - prowadzącą do

uznania, że w przedmiocie najmu nie powstały usterki w wyniku nieprawidłowego używania przedmiotu najmu przez pozwanych, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy bowiem prowadziło do uznania, że powodowie nie wykazali istnienia roszczenia co do zasady;

b. art. 232 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii biegłego sądowego w celu ustalenia wartości zaistniałych w przedmiocie najmu usterek, powstałych w wyniku nieprawidłowego używania przedmiotu najmu przez pozwanych pomimo że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z urzędu stanowiło wobec braku wniosku dowodowego powoda w tym zakresie jedyny sposób przeciwdziałania niebezpieczeństwu oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, podważającego funkcję procesu.

Wskazując na powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o: uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; przeprowadzenie rozprawy na podstawie art. 505¹⁰ § 2 k.p.c.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej jest niezasadna.

Zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, bez konieczności ich ponownego przytaczania. Uznaje również za prawidłową wywiedzioną na ich podstawie ocenę prawną.

Zdaniem Sądu orzekającego nie jest zasadny podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. Sąd I instancji ocenił bowiem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy zgodnie z wymogami stawianymi przez przepis art. 233 § 1 k.p.c., tj. regułami logicznego rozumowania, zasadami doświadczenia życiowego i właściwym kojarzeniem faktów.

W rozpatrywanej sprawie strona powodowa wystąpiła wobec pozwanych z roszczeniem opartym na podstawie art. 675 § 1 k.c. w zw. z art. 471 k.c. w zakresie dotyczącym zwrotu rzeczy będącej przedmiotem zawartej przez strony umowy najmu lokalu mieszkalnego z dnia 17 maja 2009 r. i aneksu do tej umowy z dnia 17 maja 2010 r. Z kolei strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie strony pozwanej.

Z art. 6 k.c. wynika, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten rozstrzyga zatem na kim, w razie sporu między stronami stosunku cywilnoprawnego, spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozostaje on w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego normującymi reguły dowodzenia. W myśl art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Uwzględniając powyższe unormowanie w kontekście roszczenia strony powodowej do faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy zalicza się zarówno powstanie szkody w rzeczy będącej przedmiotem zawartej przez strony umowy najmu w wyniku pogorszenia stanu tej rzeczy, jak też wysokość tej szkody. Z wymienionych faktów jako przesłanek zasadności tego roszczenia strona powodowa wywodziła bowiem skutki prawne. Oznacza to, iż ciężar udowodnienia tych faktów spoczywał na tej stronie, która dla ich stwierdzenia winna wskazywać dowody.

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, iż Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że strona powodowa nie sprostала powyższemu obowiązkowi procesowemu. Zdaniem Sądu orzekającego nie ma podstaw do przyjęcia, aby w rzeczy będącej przedmiotem najmu wystąpiły inne pogorszenia jej stanu, aniżeli te ujęte w protokole z dnia 2 lipca 2011 r. Z protokołu tego wynika, iż pogorszenie rzeczy dotyczyło: szyby w drzwiach wejściowych do małego pokoju, szyby w meblach kuchennych, ściany w dużym pokoju, ściany w małym pokoju oraz blatu w kuchni. Natomiast co do pogorszenia rzeczy w szerszym od przyjętego w protokole dnia 2 lipca 2011 r. zakresie, a mianowicie który został wyszczególniony w opinii technicznej A. R. z lutego 2012 r., a więc po upływie prawie dalszych 7 miesięcy od zwrotu w dniu 2 lipca 2011 r. przedmiotu najmu - strona powodowa nie przedstawiła już takiego materiału dowodowego, który udowodniłby jej twierdzenia. Ten szerszy zakres pogorszenia rzeczy nie znajduje potwierdzenia ani w protokole z dnia 2 lipca 2011 r., ani w zeznaniach J. F..

Ponadto co do ujętego w protokole z dnia 2 lipca 2011 r. pogorszenia rzeczy strona powodowa nie wykazała wysokości szkody jaka z tego tytułu po jej stronie wynikła. Zagadnienie ustalenia wysokości poniesionej przez stronę powodową szkody w rzeczy wymaga wiadomości specjalnych. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytą ocenę zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., sygn. akt I CKN 1170/98, OSNC 2001/4/64). Opinią biegłego sądowego oczywiście nie może zastąpić opinia prywatna sporządzona na zlecenie samej strony, jeśli dotyczy ona okoliczności spornej. Strona powodowa nie wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego posiadającego w tym zakresie wiadomości specjalne.

Sąd odwoławczy wskazuje, iż przy obowiązującym kontradiktoryjnym modelu procesu sądowego nie zaistniała również podstawa do dopuszczenia tego dowodu z urzędu. Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik.

Wprawdzie rzeczywiście sąd może dopuścić dowód z urzędu, jednakże w doktrynie i praktyce podkreśla się, że sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 kpc zdanie drugie uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Przedmiotowa sprawa należy do typowych spraw o roszczenia majątkowe, w której występowały równorzędne strony, a zatem brak było jakichkolwiek podstaw, aby sąd wyręczał w prowadzeniu postępowania którąkolwiek z nich, zwłaszcza w sytuacji gdy żadna ze stron nie wykazywała się nieporadnością.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji prawidłowo uznał, iż strona powodowa nie wykazała dochodzonego roszczenia, a zatem brak było podstaw do wzruszenia zaskarżonego wyroku.

Z tych też względów Sąd Odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2. sentencji wyroku na podstawie o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Z art. 108 § 1 k.p.c. wynika, że sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Cytowany przepis wyraża podstawową zasadę rozstrzygania o kosztach postępowania - odpowiedzialności za jego wynik. Mając powyższe unormowanie na względzie Sąd Okręgowy wskazuje, iż w rozpatrywanej sprawie apelacja strony powodowej okazała się w całości niezasadna, a więc to ona jest w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu apelacyjnym. Zatem wobec złożonego przez stronę pozwaną żądania zwrotu kosztów tego postępowania, to strona powodowa winna zwrócić jej przedmiotowe koszty. Na koszty te złożyło się wyłącznie wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową radcy prawnego w wysokości 600 zł, które przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 490).